

TEATRUL NAȚIONAL
DIN BUCUREȘTI

DESPOT-VODĂ

de Vasile Alecsandri

O nouă, meritorie inițiativă a primei noastre scene : *Capodopere ale dramaturgiei românești și universale în lectură actorilor Teatrului Național*. În deschiderea ciclului, piesa *Despot-Vodă* de Vasile Alecsandri, prefăcută de criticul Valeriu Răpeanu, a prilejuit — spre plăcuta surpriză a auditoriului — o reprezentare de un gen deosebit, avînd, în pofida economiei de mijloace, acea calitate *teatrală* datorită căreia capătă reală eficiență culturală.

O sală a tronului cu două șiruri laterale de scaune, o pasarelă strălucită de un gong uriaș, iar în prim-plan, pe o catifea roșie, coroana : un cadru scenografic impunător, auster, realizat cu simplitate și eleganță de George Dorosenco. Scrupulos desenată este și mișcarea scenică. Regizoarea Anca Ovanez-Dorosenco a dat montării un ritm alert, regîndînd drama dintr-o perspectivă modernă asupra spiritului romantic. Acești contemporani în haine de stradă — actorii —, insinuafî într-o lume de legendă, urmează parcă imboldul deghizărilor practicate în epocă. Improvizarea, regizată cu strălucită aplicare, avansează profitînd de scenicitatea intrinsecă a textului ; magia cuvîntului strunit în vers fascinează parcă mai puternic în această ambianță a convenției declarate. Imaginația, deopotrivă solicitată de text și de regie, are cîmp deschis, miza morală a piesei, dezvăluirea „răului lumii”, se conturează vîguros, potențînd

farmecul și calitățile acestui inedit tip de spectacol-lectură.

În puține repetiții, întreaga distribuție a lucrat cu un exemplar profesionalism, ajungîndu-se în faza unei „generale” la care citirea textului pare doar o chestiune de... pedanterie. Iulian Necșulescu, Traian Stănescu, Matei Gheorghiu, Igor Bardu, Emil Mureșan, Marin Negrea figurează contradictoriile atitudini ale grupului de boieri. Liviu Crăciun, Andrei Fintî, Radu Itcuș, Dan Ivănescu, Cristian Babeș au intervenții scurte, dar pregnante. George Motoi sugerează, în Alexandru Lăpușeanu, personalitatea derutantă a unui anxios, Gheorghe Cozorici are pentru Laski tonuri învîluitoare, de intrigant. Cu distincție, Cristina Deleanu schițează o blîndă Doamnă Ruxandra, Elena Sereda îmbracă stralele severei maici Fevronia, Silvia Popovici împrumută Carminei prestața talentului ei, acordînd eroinei o amară, reținută demnitate. Candida Ana devine, în interpretarea Rodicăi Mureșan, o blondă Evă care se înfruptă cu voluptate din mărul ispitei. George Oancea reușește o compoziție la granița dintre grotesc și tragic, păstrînd în efuziunile comice un fior neliniștitor ce face ambiguă nebunia bufonului Ciubăr-Vodă, cel care va înfăptui uciderea domnului venetic. Despot Eraclidul și-a găsit în Ovidiu Iuliu Moldovan interpretul ideal. Actor cu mari disponibilități ludice, cu o inteligență scenică remarcabilă, Ovidiu Iuliu Moldovan și-a conceput rolul pe coordonatele duplicității, apelînd atît la elementele din recuzita romantismului, cît și la o permanentă detașare, la o luciditate exacerbată. În interpretarea lui Ovidiu Iuliu Moldovan, aventurierul ambițios se apropie de febrilitatea exaltată a unui modern erou non-conformist, exponențial pentru o anume acută, actuală, criză de conștiință a umanității.

Irina COROIU

RECITALURI ÎNCHINATE UNIRII

Teatrele bucureștene au întîmpinat aniversarea a 65 de ani de la făurirea statului național unitar român prezentînd în sălile proprii, pe scenele cluburilor muncitorești, în întreprinderi și instituții, în școli și institute de învățămînt superior, spectacole dedicate marelui act al Unirii, înfăptuit la 1 Decembrie 1918.

La Teatrul Național, actorii Silvia Popovici, Adela Mărculescu, Elena Sereda,

Iulian Necșulescu, Gabriel Dănculescu, Eugen Cristea, Alexandru Hășnaș au dat vibrație scenică poemului dramatic imaginat de colegul lor Emil Liptac. Regia a aparținut Ancăi Ovanez-Dorosenco, care a contribuit în mod substanțial la transfigurarea acestor *File de istorie*.

Actorii Teatrului „Bulandra” Irina Petrescu, Ion Besolu, Virgil Ogășanu, Mihaela Juvara, Lucia Mara, Rodica Suciu,